

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Antidota Evangelica Contra Horvm Temporvm Hæreses

In Qvibvs Quatuor Euangeliorum illi textus explicantur, quibus vel hæretici hodie (maximè Calvinus & Beza) ad sua dogmata propugnanda vti solent, vel ad hæreticorum dogmata impugnanda Catholici vti possunt

Stapleton, Thomas

Lvgdvni, 1595

Amplissimo, Consvltissimoqve Viro, D. Christophoro Dason-Villio, Consilii secreti & status Reg. Cathol. Maiest. in Belgio Senatori prudentissimo.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39463

AMPLISSIMO,
CONSULTISSIMOQVE
VIRO, D. CHRISTOPHORO

DASSON-VILLIO, CONSILII
*secreti & status Reg. Cathol.
Maieft. in Belgio Senatori
prudentissimo.*

SCITVM illud & perelegans (amplissime Domine) nobilissimi & integerrimi Senatoris Qu. Catuli responsum perhibetur, qui cum in Senatu Romano Philippum quendam corruptissimum iudicem multis & grauisimis verbis increpasset, exclamante tandem Philippo, *Quid latras Catule?* appositè respondit: *Quia video furem.* Quod eius responsum, si quis fortè exclamet orthodoxæ & sacrosanctæ fidei nostræ corruptor pestilens, dum vt iam pridem ante annos multos contra nostri temporis corruptissimos hæreticos varia in lucem dedi monimenta, ita nunc aduersus eòsdem alia procudere non desino; vocifereturque, *Quid adeò hic vsque latrat Stapletonus? usurpare me oportet, ac dicere, Quia video fures.* Quia video homines, qui non intrantes per ostium, sed ascendentes aliunde in *Ioan. 10.*

EPISTOLA

ouile Christi, fures ac latrones sunt, maculant, & per-
dunt gregem Dominicum. Quia video & dolens vi-
deo innumeros pseudoprophetas, robustos anima-
rum pradones, qui (vt Propheta tales describit)
furantur verba Dei vnusquisque à proximo suo. Cla-
mant apud vnumquemque: *Hec dicit Dominus,*
Verbum Domini, Verbum Domini. Interim non Dei
verbum, sed sua somnia narrant: sua commenta
obtrudunt: sua nefaria venena propinant: suas Di-
uini Verbi corruptelas pro Dei verbo venditant.
Quia denique video in agro Dominico grassari, ra-
pere, pradari, qui eius agri nec possessores, nec co-
loni, nec inquilini sunt; sed ab omni eius posses-
sione, cultura, tractatione summo & clarissimo iure
alieni, abdicati, extorres haberi debent. Contra quos
antiquissimi Tertulliani verbis ita latrare cogor:
De pra-
script. ha-
ret. c. 37.
*Homines non Christiani, sed sectarij & haeretici, Chri-
stianarum literarum ius nullum capitis. Qui estis?*
quando & vnde venistis? Quid in meo agitis non mei?
Quo iure, Marcion, siluam meam caedis? qua licentia,
Valentine, fontes meos transuertis? qua potestate,
Apelles, limites meos commoues? Mea est possessio, olim
possi teo, prior possideo. Quid hic cateri ad voluntatem
vestram seminatis & pascitis? Eadem prorsus voce
ad novos hodie agri Dominici inuasores, Diuina-
rum Scripturarum corruptores, Lutherum, Cin-
gulum, Caluinum, exclamare nos licet. Pradonum
& latronum more Christianas literas, quum Chri-
stiani non sint, nec eorum nomine iuxta Christia-
Lib. 6. ca.
de haes.
norum Imperatorum leges vti debeant, inuadunt;
siluam Dominicam caedunt; fontes Diuinos tran-
uertunt; limites sacros commouent. Vident haud
dubie hanc pradatoriam haeticorum hodie licen-
tiam

DEDICATORIA.

tiam alij quàm plurimi. Vident, deplorant, tacent,
 Sed ego ad huius agri ac vineæ Dominicæ veluti
 custodiam positus, Diuinarum Scripturarum in Ca-
 thedra Academica professor & pertractator consti-
 tutus, sic vidi & ingemui, vt tacere nequeam, imò
 nec debeam; Propheticum illud meritò reformi-
 dans: *Omnes bestia agri venite ad deuorandum, vni-*
uersæ bestia saltus. Sed quare? Causa subiicitur: *Spe-*
culatores eius cæci omnes, nescierunt vniuersi, canes
muti, non valentes latrare. Venerunt certè ad deuo-
 randum, irruerunt ad prædandum multæ bestia
 agri, multæ bestia saltus, lupi rapaces, feræ indo-
 mitæ, pecora campi; homines ad seducendas ani-
 mas attenti, vigilantes, feroces; homines Ecclesia-
 sticæ vnitatis, obedientia, & disciplina, nec vincu-
 lum, nec iugum, nec normam sustinentes; homines
 animales, carni & ventri placentia loquentes: deni-
 que, vt Apostolus eos describit, *homines seipsos*
amantes, cupidi, elati, superbi, blasphemæ, parentibus
non obedientes, ingrati, scelesti, sine affectione, sine
pace, criminatores, incontinentes, immites, sine benigni-
tate, proterui, tumidi, voluptatum amatores magis
quàm Dei. Tales bestia agri venerunt: sed quia sub
 specie & in vestimentis ouium, Apostolus addit;
Speciem quidem pietatis habentes, virtutem autem
eius abnegantes: Diuinas quidem Scripturas cre-
 pantes, Verbum Dei in ore habentes, Euangelium
 resonantes, sed Diuinarum Scripturarum, Verbi Dei,
 & Euangelij virtutem abnegantes, vim ac sensum
 genuinum inuertentes, dolo & astutia adulterantes,
 ad absurdissima quæque placita stabilienda obtorto
 collo pertrahentes, imò, vt præsenibus subseruiat
 hæresibus, eculeo subiicientes. Porro tales bestia

Esai. 56.

2. Tim. 3.

agri eo numerosius confluerunt, eo audacius in singula perreperunt, eo plenius omnia deuorauerunt, in vniuersam penè Scripturam Diuinam pestilentibus editis commentariis, & in varias Christiani orbis partes transfusis; quo hactenus pauciores extiterunt canes latrantes (penè dixeram nulli) qui huiusmodi bestias hunc in modum grassantes inuaderent, qui sacri textus pudendas & infames corruptelas ab illis editas refutare, qui Diuinissima Christi redemptoris verba, Euangelica & Apostolica scripta, in fauorem praesentium haeresum indignissimè violata, deprauata, inuersa, toxico denique haeretico vitiata, suae integritati ac puritati restituere, in animum induxerunt. Quo factum est, vt in huius celeberrimae Scholae specula constitutus, & ad Diuinarum Scripturarum interpretationem vocatus, contra fures ac latrones istos, Diuinique Verbi intoxicatores, altissima voce latrare, à grege Catholico omnibus viribus (quantas mihi Deus dabit) eos abarcere, pestiferas eorum corruptelas iusta refutatione (quantum in me erit) profligare, singula denique eorum venena saluberrimis sacrae paginae verbis inspersa, singulis appositis antidotis, abstergere, abluere, persanare, Deo propitio, decreuerim: idque per vniuersum (vt minimum) noui Testamenti instrumentum.

Quàm diu stat in acie hostis, imò rapinas ac praedas agit, qui in aduersum mittuntur belli duces complicatis manibus quiescere non debent. Totis se viribus opponunt, ac vim vi repellunt. Stat adhuc in acie haereticus hostis, Cathedras occupat, commentarios scriptitat, Diuinas Scripturas tam verbo quàm permanente litera contaminat, lacerat, ludibrio

DEDICATORIA.

brío exponit. Ego Diuinis Scripturis exponendis, elucidandis, ab omni corruptela vindicandis præfatus, tacere debui? Nec debui, nec potui. Volumen istud totius noui Instrumenti veluti à Deo mihi in hac vocatione porrectum comedi, deuorauí, percurri, & viscera mea completa sunt illo. *Conceptum sermonem tenere quis poterit?* Vistas, compertas, palpatas Diuini Verbi horrendas & indignissimas corruptelas, tacere, dissimulare, intactas relinquere, qui potui? Sanè vni Caluino, qui veluti singularis feras depastus est hanc vineam Domini, & in vniuersum nouum Testamentum scriptis commentariis maximas animarum prædas egit (contra quem propterea nostra maximè dirigitur intentio) hoc vnicè in scribendo propositum fuit, quicquid pro Catholicae religionis dogmatibus facit, diligenter conuellerè, quicquid ad noua ipsius dogmata stabilienda quoquo modo facere videri possit, sedulò annotare, premere, explicare; quicquid denique ad Papam, ad Episcopos, ad Monachos, ad clerum vniuersum taxandos, traducendos, in odium pertrahendos aliquo rãdem colore per fas nefasque applicari, trahi, contorqueri potuit, illud diligentissimè vrgere, inculcare, amplificare. Ego, fauente Christo, huius Belluæ vestigiis sedulò insisto, singula accuratè perscrutor, inuestigo, persequor; nec quicquam ab hoste maleuolo, oculato, astuto, in fidei orthodoxæ præiudicium prolatum, tentatum, tractatum prætermitto.

Huius ergo ardui & prolixi operis primas lineas, & laboris in hoc genere nostri primitias, in quatuor videlicet Euangelia de vita & doctrina Christi Redemptoris nostri, cuius prima semina in Cathedra

Theologica Reg. Cath. Maieft. iacta sunt, Amplit. tuę (Ampliffime Cõfultiffimęq; Dñe) dicatas volui, cuius imprimis operã, cõmendatione, & studio, (collaborante fibi in hac parte p̄ ac celebris memoria viro D. Gulielmo Pamelio, Confilij priuati Regij in hoc Belgio fapientiffimo & integerrimo Praefide) ad hanc professionem Regiam euocatus & euectus fui. Ne penitus eius facti p̄niteat Amplitud. tuam, primos huius professionis noſtrę fructus in publicum datos, ſub tuo clariffimo nomine comparere volui: vt ſi quid in illis ſit quod vel ad Dei gloriam, vel ad orthodoxę fidei noſtrę luculentiorẽ deſenſionem, vel ad publicam ſtudioſorum vtilitatem faciat, id totum permagna ex parte Amplitud. tuã beneuolę de nobis exiſtimationi acceptum Lectores ferant. Taceo alia erga me deinceps cumulata beneficia, amoris constantiam, in conditione mea ornanda & augenda ſingularẽ diligentiam, in cauſis à me commendatis fauorem ac propenſionem ſemper eximiam. Et quidem recentibus beneficiis gratiam non habere, ſtupidi & ingrati eſt: Vbi illis potitus fueris, ea ſine honore præterite, etiam aſturi. Vtramque hanc notam vt effugerem, quę prima ſe obtulit tam animi grati teſtimonium quã aliquam honoris ſpeciem deſerendi occaſio, ea vt mihi elaberetur, committere nolui. Porro erga Reg. Catholicę Maieſtatẽ ea ſemper optimi Senatoris fides, in dubiis temporibus constantia, in aduerſis perſerendis animi fortitudo, in malis ſuperandis prudentia, in Amplit. V. perſona ita ſemper eluxit, ita toti Belgio ab annis quã plurimis innotuit: vt ab omnibus ſuę Maieſtat. deuotis ac Belgicę incolunitatis ſtudioſis Amplitudo veſtra meritò dili-

gatur,

DEDICATORIA.

gatur, magnóque in honore habeatur. Taceo frequentes & amplissimas legationes, quibus apud exterarum quoque nationes tam vitra Oceanum quam trans Rhenum nominis vestri celebritas inclaruit. Sanè hæc Academia Louaniensis Amplitudinis vestræ admirabilem propensionem, benevolentiam, studium toties & tam insigniter experta est, ita in omni politiori literatura eadem exculta est, ita demum pietate in Deum, charitate in proximum flagrat, vt nemo Academicus, literatus, pius, eam vicissim singulari non debeat tum amore completi, tum honore prosequi. Sunt hæc & alia per multa quæ nec dicere est opus, nec à me sic dici possunt quemadmodum dici debent, quibus meritò permotus ac stimulatus, Amplitudini V. hoc opus nostrum Euangelicum donare volui, opus, vt spero, orthodoxis lectoribus non inutile, certè ad hæreticorum perfidiam patefaciendam necessarium. Quod & eo gratius Amplitudini V. futurum non dubito, quo auitæ, orthodoxæ, Catholicæ & Apostolicæ fidei tenacissimam eam esse certius cognosco. Quanquam & quod ab eo quem amas proficiscitur, aliquam apud te gratiam reportabit. Tua enim prudentia, tua pietas illa est, vt Tros Rutulúsque illi nullo discrimine habeatur: nec idè minus gratum munus sit quod ab homine Anglo prodeat, quando eo videatur acceptius, quo pauciores illa nunc gens habet orthodoxæ fidei cultores, ne dicam defensores. Accipe igitur, vir Amplissime, & animo grato complectere qualecumque istud animi grati, obsequij debiti, obseruantia & officij nostri testimonium, & futurum

EPISTOLA

apud posteros diuturnum, vt spero, monumentum.
Vt diu ac feliciter huic Belgio viuat ac floreat Ampl.
V. Deum precor & precabor. Vale.

Louanij, Cal. Febr. 1595.

Amplissimæ Dom. tuæ
humilis seruitor

Thomas Stapletonus.